

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Angående ansökan om dispens för vissa tvåtaktsmotorer inom Hyndevads vattenskyddsområde

Verksamhetsutövare Båtklubben ÖHJMBK
Organisationsnummer 818000-4296

Miljö- och räddningstjänstnämndens beslut

Miljö- och räddningstjänstnämnden **medger dispens** för användning av tvåtaktsmotorer med direktinsprutning.

Dispensen **gäller endast de båtmotorer som uppfyller utsläppskrav** enligt 2 kapitlet 43 § tabell 2 i Transportstyrelsen föreskrifter (TSFS 2016:5) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

Dispensen gäller för samtliga båtmotorer som uppfyller kravet, inte endast sökandes.

Beslutet kan överklagas, se sista sidan.

Beslutet är fattat med stöd av ytvattenskyddsföreskrifternas allmänna bestämmelser om dispensmöjligheter jämfört med 15 § i föreskrifterna.

Så här har vi bedömt ditt ärende

Skyddsföreskrifter för Hyndevads ytvattentäkt i Eskilstuna kommun

§ 15 Sjöfart, båttrafik och hamnanläggningar

Användning av tvåtaktsmotorer är förbjuden. Befintliga tvåtaktsmotorer får användas under en övergångsperiod av 5 år.

I bensinmotorer får endast alkylatbränsle användas. En övergångsperiod av 5 år.

Allmänna bestämmelser

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger kan kommunen medge dispens från ovan meddelade föreskrifter. Kommunen beslutar i ett dispensärende efter att ha hört berörda kommunala myndigheter. I samband med sådan prövning kan dispensmyndigheten föreskriva de särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap. miljöbalken).

Dispens får meddelas endast om det är förenligt med syftet med vattenskyddet.

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:5) om fritidsbåtar och vattenskotrar
2 kapitlet 43 § tabell 2

Tabell 2. Gränsvärden för motorer som arbetar enligt ottoprincipen

Typ av motor	Motorns nominella effekt P_N (kW)	Kolmonoxid CO (g/kWh)	Kolväten + kväveoxider HC + NO _x (g/kWh)
Motorer med inu-drev och inombordsmotorer	$P_N < 373$	75	5
	$373 < P_N \leq 485$	350	16
	$P_N > 485$	350	22
Utombordsmotorer och vattenskoter-motorer	$P_N \leq 4,3$	$500 - (5 \times P_N)$	30
	$4,3 < P_N \leq 40$	$500 - (5 \times P_N)$	$15,7 + (50 / P_N^{0,9})$
	$P_N > 40$	300	$15,7 + (50 / P_N^{0,9})$

Bedömning

Den ansökan om dispens som inkommit till Miljö- och räddningstjänstnämnden har bedömts som komplett. Ansökan gäller moderna tvåtaktsmotorer med direktinsprutning, med förtydligandet att det är motorer som klarar de utsläppskrav som finns för marina utombordsmotorer och som är lika för både två- och fyrtaktsmotorer. Detta får förstås som Transportstyrelsens gällande föreskrifter för utsläppskrav.

Ytvattenskyddsföreskriftens syftet är att bevara god kvalitet på råvattnet genom att reglera och förhindra sådana verksamheter, hantering, och åtgärder som kan medföra risk för vattenförorening i både kort och lång sikt

Föreskrifterna trädde i kraft den 27 februari 2014. De regler som infördes efter det datumet kunde inte ligga till grund för beslutet om att i föreskrifterna förbjuda tvåtaktsmotorer.

Lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar och Transportstyrelsens föreskrifter (2016:5) om fritidsbåtar och vattenskotrar medförde skärpningar av utsläppskrav för motorer som släpps på marknaden. Gränsvärdena för utsläpp från nytillverkade motorer gäller oavsett om motorn är av tvåtakts- eller fyrtaktsmodell.

Att utsläppskraven har skärps i förhållande till när beslutet om skyddsföreskrifter togs kan medföra att grunden för förbudet inte omfattar nyare modeller av motorer.

Under handläggningen har det inte framkommit något underlag som specifikt motiverar varför fullmäktige beslutade att införa förbud mot tvåtaktsmotorer. I bedömningen förutsätter nämnden att förbudet infördes på grund av de utsläpp av olja och oförbränt drivmedel som är effekten av drift av en tvåtaktsmotor av äldre

modell. En sådan båtmotor uppfyller inte kraven på de nyproducerade motorerna enligt Transportstyrelsens föreskrift.

Eftersom en modern tvåtaktsmotor med direktinsprutning som uppfyller kraven i gällande föreskrifter inte medför andra utsläpp än en fyrtaktsmotor som är tillåten i området så medför förbudet mot tvåtaktsmotorer att båtägare kan byta motortyp till en tillåten fyrtaktsmotor utan att det ger en ökad effekt enligt vattenskyddets syfte. Det är inte en optimal användning av resurser och en onödig inskränkning för enskilda. Detta kan anses som ett särskilt skäl för att bevilja en dispens.

Nämnden delar sökandes uppfattning att allmänheten inte generellt märker skillnad på en fyrtaktare och en modern tvåtaktare. Det gör att det inte kan antas underminera föreskriftens verkan gällande gamla tvåtaktare om dispens medges för de nya modellerna.

Nämnden bedömer att dispensen inte behöver kombineras med villkor på alkylatbensin då det i skyddsföreskrifternas 15 § redan är ett sådant krav för samtliga bensinmotorer. Då utsläppskraven gäller för både tvåtakts- och fyrtaktsmotorer och de bedöms som likvärdiga så gör nämnden bedömningen att det inte finns skäl att tidsbegränsa användningen av tvåtaktsmotorer i enlighet med dispensen.

Eftersom en dispens enligt ansökan inte motverkar syftet med ytvattenskyddet enligt den skyddsnivå som föreskrifterna i övrigt ställer så är Miljö- och räddningstjänstnämndens bedömning att dispens kan medges. Nämnden anser vidare att dispensen ska anses omfatta alla båtägare och båtmotorer som uppfyller kraven på utsläpp.

Detta har hänt i ärendet

Den 16 februari inkom ni med dispensansökan.

Den 25 februari skickade vi ansökan till Länsstyrelsen och Transportstyrelsen för yttrande gällande generella förhållanden om tvåtaktsmotorer. Ansökan skickades också till Eskilstuna Energi och Miljö AB för synpunkter

Den 15 mars lämnade Transportstyrelsen ett yttrande där de avråder från dispens.

Den 18 mars inkom Eskilstuna Energi och Miljö AB med ett yttrande där de föreslår en tidsbegränsad dispens (2-3) år med krav på alkylatbensin och biologiskt nedbrytbar olja.

Den 18 mars meddelade Länsstyrelsen att de inte lämnar synpunkter i det enskilda ärendet och att de i övrigt inte har något att anföra.

Den 15 mars begärdes synpunkter från Hav och vattenmyndigheten, inget svar hade inkommit den 26 mars.

Den 19 mars inkom ni med en kommentar gällande Transportstyrelsens yttrande.

Information

Faktura för vår handläggning skickas separat

Kommunfullmäktige har beslutat om taxa för vår verksamhet. För arbetet med din ansökan om dispens debiterar vi en fast tid om 3 timmars handläggningstid, summa 2964 kronor. Faktura skickas separat.

Om du vill överklaga beslutet

Om du vill överklaga det här beslutet ska du skriva till miljö- och räddningstjänstnämnden:

Miljö- och räddningstjänstförvaltningen
Miljökontoret
631 86 Eskilstuna

- Överklagandet ska vara skriftligt
- Skriv vilket beslut du överklagar genom att ange ärendets nummer - bifoga gärna kopia av beslutet.
- Redogör för varför du menar att beslutet är felaktigt, och hur du anser att beslutet ska ändras.
- Underteckna brevet och förtydliga namnteckningen och uppge personnummer/organisationsnummer, postadress och telefonnummer. Om du anlitar ombud sänd med fullmakt.

För att ert överklagande ska tas upp ska det ha kommit in till miljö- och räddningstjänstförvaltningen senast tre veckor från det att du har tagit del av beslutet. Miljö- och räddningstjänstnämnden skickar sedan ärendet till länsstyrelsen om inte nämnden själv ändrar beslutet på det sätt som du begärt.

Beslutet skickas till:

*Båtklubben ÖHJMBK
c/o Mats Olsson
Lilla Nyby Bryngeshäll
633 49 Eskilstuna*

Kopia skickas till:

Eskilstuna Energi och Miljö AB